

До Председателя на научното жури

доц. д-р Косьо Стойчев

ГГФ, СУ „Св. Климент Охридски“

С Т А Н О В И Щ Е

относно дисертационен труд

на Пресияна Бориславова Петрова на тема „Комплексна ефективност на моделите за пространствено планиране в ЕС и значението им за България“ за присъждане на образователна и научна степен „Доктор“, професионално направление 4.4. Науки за Земята (Икономическа и социална география – Регионално развитие)

1. Данни за докторанта

Пресияна Бориславова Петрова е родена през 1988 г. Завършва висшето си образование с професионална квалификация бакалавър по регионално развитие и политика, през 2011 г. в Геолого-географския факултет на Софийския университет. Придобитата три години по-късно магистърска степен по „Планиране и управление на териториални системи“, е свидетелство за трайни научни интереси в областта на социално-икономическата география. Ползва английски и немски език.

2. Данни за докторантурата

Пресияна Петрова е зачислена за обучение в докторантура през 2015 г. към катедра „Регионална и политическа география“.

Дисертацията е обсъдена и насрочена за защита на заседание на катедра „Регионална и политическа география“ към ГГФ на СУ „Св. Климент Охридски“, проведено на 30.01.2019 г. За защитата има решение на Факултетния съвет на Геолого-географския факултет от

19.02.2019 г., протокол №2 и заповед на Ректора на СУ РД 38-134/22.02.2019 г. определяща състава на научното жури.

По процедурата не са забелязани административни и други нарушения.

3. Данни за дисертацията и автореферата

Дисертационният труд е разработен в обем от 197 страници и се състои от увод, четири глави и заключение. Отделно са включени списъци на използваната литература, нормативни източници и интернет страници, както и приложения. Библиографската справка се състои от общо 93 литературни източника, повечето от които са на латиница. Допълнително са посочени 15 нормативни документа и 12 интернет адреса. Дисертацията съдържа 19 фигури, 6 таблици и 3 приложения. По темата на дисертационния труд са представени две научни статии.

В увода е обоснована актуалността на темата. Аргументирано се представят теоретичните и практико-приложни аспекти на изследователската проблематика. Изведени са обекта на изследването, предмета и целта, както и основните научни задачи. За реализиране на изследователската програма е подбран подходящ теоретико-методологичен инструментариум съобразен с интердисциплинарния характер на разработката.

Авторефератът синтезирано отразява съдържанието на дисертационния труд и неговите достойнства.

Първа глава поставя акцент върху изясняването на понятийно-теоретичния апарат, позволяващ да се разбере същността и многоаспектния характер на пространственото планиране. Откроена е ролята на базисни теории и концепции в географската наука за утвърждаването на съвременния научен инструментариум в сферата на пространствените изследвания. Търсенето на теоретична яснота в този

раздел е важна отправна точка за по-нататъшното проектиране на научното изследване. В този смисъл именно тук е мястото в необходимата пълнота да бъде зададена теоретико-методологичната рамка на проучването. Тази възможност обаче е пропусната и Пресияна Петрова прехвърля интерпретирането на теоретични конструкции и в следващите структурни компоненти на дисертацията, което не позволява да се открие и съпостави тяхната научна значимост.

Във втора глава е проследено развитието на пространственото планиране през различните исторически етапи. Ретроспективният анализ позволява на докторанта да открие неговите общи черти в отделните региони на света. Историческият ракурс към проблема допълнително обективизира изясняването на формирането и еволюцията на основните принципи, форми и подходи в пространственото планиране на територията на ЕС (регионалното икономическо планиране, широкообхватен интегриращ подход, управление на земеползването и урбанизъм). Разкриването на националните сходства и различия, позволява на Пресияна Петрова да систематизира най-разпространените класификации на системите за пространствено планиране в Европейската общност.

Трета глава е фокусирана върху представянето на същностни аспекти от пространственото развитие на Общността. Правдиво са разкрити съществуващите пространствени схеми пресъздаващи контрастите в развитието на европейския континент. Открити са функционалните и концептуално-съдържателните параметри на рурализма. Обосновано е разглеждането на ефективността като природно-икономическа и социално-икономическа категория. Възлов проблем за изследването, който би следвало да бъде развит не само в теоретичен план, но и като оценъчна интерпретация на ефективността на моделите за пространствено планиране в ЕС.

Четвърта глава е сърцевина на дисертационния труд. Извършен е анализ на комплекса от фактори обуславящ формирането на селищата и особеностите в развитието на селищната мрежа по българските земи през различните исторически периоди. Проследени са промените в административно-териториалното деление на България, както и действащата нормативна уредба. Извършен е анализ на заложените в нея инструменти за пространствено планиране на национално, регионално, областно и общинско ниво. Акцентира се върху ролята на туризма, като инструмент за растеж на селските райони. Позицията на докторанта е развита посредством сполучлив сравнителен анализ на опита и практиката в германския туристически район Укермарк и с. Кюлевча. Той позволява на Пресияна Петрова, да направи обобщения, които се отличават с висока практико-приложна стойност. Проведеното анкетно проучване в двата пространствени обекта, както и работата на терен, допълнително подчертават оригиналния научен принос на тази част от дисертационния труд.

В заключението в синтезиран вид са открити основните изводи направени в хода на изследването.

4. Заключение.

Въз основа на предоставената документация, както и поради стойността на дисертационния труд предлагам на уважаемото научно жури да гласува положително “ЗА” присъждане на образователната и научна степен “ДОКТОР” Професионално направление 4.4. Науки за Земята (Икономическа и социална география – Регионално развитие) на Пресияна Бориславова Петрова.

Велико Търново
17. 05. 2019 г.

Доц. д-р Пламен Парашкевов